

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0801

PROTOKOLL
2015-01-13
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga
Mål nr B 11137-14

RÄTTEN

Hovrättsråden Christina Jacobsson och Camilla Larsson samt tf. hovrättsassessorn
Charlotta Björk, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Referenten

KLAGANDE OCH MOTPART

Kammaråklagaren Marcus Ekman
Åklagarmyndigheten
Södertörns åklagarkammare i Stockholm

KLAGANDE OCH MOTPART

Häktade EMAD Mostafa Mohamed Aboras, 790714-6794
Medborgare i Egypten
F.n. Häktet Flemingsberg

Ombud och offentlig försvarare:

Advokaten Thomas Olsson
Box 12706
112 94 Stockholm

MOTPARTER

1. Elina Ahonen
Adress hos ombudet

2. Nathalie Ahonen
Adress hos ombudet

Ombud och målsägandebiträde för 1 och 2:

Advokaten Mats Flodén
Box 3518
103 69 Stockholm

3. Daniella Sallinen
Adress hos ombudet

Ombud och målsägandebiträde:

Advokaten Kristina Bengtsson Ljunggren
Sofiebergsvägen 45
141 38 Huddinge

Dok.Id 1186972

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 670 90	08-561 671 09	måndag – fredag 09:00-15:00
E-post: svea.avd8@dom.se www.svea.se				

4. Brottsoffermyndigheten
Box 470
901 09 Umeå

Företrädd av åklagaren

SAKEN

Stämpling till mord m.m.; nu fråga om undanröjande av tingsrättens dom och återförvisning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 14 november 2014 i mål nr B 8323-11

Sedan tingsrätten dömt Emad Aboras för stämpling till mord, som bestått i att han försökt förmå annan att mörda Susanne Sallinen, har såväl Emad Aboras som åklagaren överklagat domen. Emad Aboras har i samband med detta yrkat att hovrätten ska undanröja domen och återförvisa målet till tingsrätten för fortsatt behandling. Till stöd för sitt yrkande har han anfört att tingsrätten dömt honom för en annan gärning än den som avses med åtalet och att det därmed har förekommit ett grovt rättegångsfel vid tingsrättens prövning. Han har vidare, som skäl för att målet ska återförvisas till tingsrätten, hänvisat till sin grundläggande rätt att försvara sig mot anklagelserna och till instansordningsprincipen.

Åklagaren har bestritt Emad Aboras yrkande om att målet ska återförvisas och till stöd för sin inställning huvudsakligen anfört följande. Det stämplingsfall som tingsrätten har dömt Emad Aboras för omfattas språkligt sett av åklagarens gärningsbeskrivning. Mot bakgrund av detta, och då gärningspåståendet uttryckligen även rymmer rubriceringen stämpling till mord, har det funnits möjlighet för tingsrätten att döma Emad Aboras på sätt som skett. Tingsrätten har alltså inte dömt utöver gärningspåståendet. Vid tingsrättens huvudförhandling ansåg och tydliggjorde också åklagaren att ”försöksfallet” skulle omfattas av prövningen och att detta enligt åklagarens uppfattning rymdes i gärningspåståendet. Eftersom åklagaren under huvudförhandlingen uttryckligen angav att tingsrätten skulle pröva även försöksfallet, rådde det inte något tvivel om att så skulle komma att ske och att åklagaren var av uppfattningen att gärningspåståendet omfattade även denna situation. De andra aktörerna reste inte

några invändningar mot åklagarens uppfattning. Emad Aboras hade därför möjlighet att försvara sig även i denna del och gjorde, enligt vad åklagaren kan förstå, också detta. Även om tingsrätten i sin tolkning av gärningspåståendet har sträckt sig bortom vad som varit möjligt, är det inte ett förhållande som konstituerar ett grovt rättegångsfel utan en omständighet som efter en förnyad prövning i hovrätten skulle kunna leda till att åtalet ogillas, förutsatt att åklagaren inte, som nu skett, har justerat åtalet för att klargöra att den omstridda situationen omfattas av gärningsbeskrivningen.

Även målsägandena har bestritt Emad Aboras återförvisningsyrkande. De har till stöd för sin inställning gjort gällande att det inte har förekommit ett grovt rättegångsfel vid tingsrättens prövning samt att det uppenbarligen saknas skäl att undanröja domen och återförvisa målet till tingsrätten, eftersom det inte har tillkommit eller konkret ens antytts att det finns behov av någon ny utredning eller bevisning.

Emad Aboras har tillbakavisat åklagarens påstående om att försöksfallet tydliggjordes under huvudförhandlingen och att han gavs möjlighet att försvara sig mot den anklagelsen samt anfört följande. Enligt hans försvarare vid tingsrätten, advokaten Abdel-Hay Alami, tog denne upp frågan om gärningsbeskrivningens omfattning i inledningsskedet av förhandlingen men fick inte något annat besked än att den innefattade de gärningar som angavs där. Under förhandlingen klargjordes inte att gärningsbeskrivningen ansågs innefatta ett påstående om försök till anstiftan, utan hans försvarare utgick från att det som lades honom till last var att han, i enlighet med vad som framgick av gärningsbeskrivningen, beslutat om mordet i samråd med annan.

Södertörns tingsrätt har yttrat sig, se protokollsbilaga A.

Efter föredragning fattar hovrätten följande

BESLUT (att meddelas 2015-01-14)

Hovrätten avslår Emad Aboras yrkande om att tingsrättens dom ska undanröjas och målet återförvisas till tingsrätten.

Skäl*Åtalet och tingsrättens prövning*

Åklagaren yrkade vid tingsrätten att Emad Aboras skulle dömas för anstiftan av, alt. medhjälp eller stämpling till, mord enligt följande gärningsbeskrivning.

Susanne Sallinen mördades den 24 juni 2010 i sin bostad på Eskilsvägen i Haninge av en okänd gärningsman.

Emad Aboras har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan, i juni 2010 eller någon tid dessförinnan, på olika platser i Stockholms län, förmått annan att ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan utföra mordet, enligt vad som närmare specificeras nedan.

Emad Aboras har därvid vid ett stort antal telefonsamtal och minst två fysiska sammanträffanden med annan diskuterat och/eller planerat mordet. Vidare har han i nära anslutning till mordet – direkt till mördaren eller via annan – överlämnat förlag eller vederlag och/eller instruktioner för mordet samt för genomförandet nödvändiga upplysningar om Susanne Sallinens bostadsadress och övriga förhållanden (anstiftan).

Emad Aboras har i andra hand under angiven tid, på angivna platser, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan, främjat mordet av Susanne Sallinen genom att; (i) informera den/de som varit delaktiga i mordet om Susanne Sallinens bostadsadress och övriga förhållanden, (ii) delta i planeringen av mordet med råd och dåd bl.a. genom att lämna instruktioner om genomförandet, (iii) stärka gärningsmannen/gärningsmännen i dennes/deras uppsåt genom att tillhandahålla förlag eller vederlag eller annat motiv för genomförandet av gärningen (medhjälp).

Emad Aboras har i tredje hand under angiven tid, på angivna platser, i samråd med annan, beslutat att Susanne Sallinen skall mördas (stämpling). Faran för att mordet skulle fullbordas har inte varit ringa.

Som tillämpliga lagrum åberopades 3 kap. 1 § och 23 kap. 4 § brottsbalken (anstiftan och medhjälp) alt. 3 kap. 1 § och 23 kap. 2 § brottsbalken (stämpling).

Tingsrätten fann det utrett att Emad Aboras försökt förmå Hakan Goran att mörda Susanne Sallinen. Enligt tingsrätten kunde det dock, med tanke på hur åklagaren rent språkligt valt att utforma sin gärningsbeskrivning, ifrågasättas om denna gärning ingick i det åtal som åklagaren väckt. I den delen konstaterade tingsrätten att rätten inte är bunden av den rubricering som åklagaren har valt, än mindre av den rubricering som åklagaren har satt inom parentes i själva gärningsbeskrivningen, och att det klart hade

framgått vid huvudförhandlingen att åklagaren bl.a. gjorde gällande att Emad Aboras anstiftat Hokan Goran att genomföra mordet på Susanne Sallinen samt att åklagaren hade gjort klart att han ansåg att tingsrätten skulle pröva om detta var bevisat eller om Hokan Gorans uppgift om att han i sin tur anstiftat någon annan fick godtas. Mot den bakgrunden ansåg tingsrätten att den gärning som rätten funnit att Emad Aboras hade gjort sig skyldig till täcktes av åklagarens gärningsbeskrivning och att det, eftersom rubriceringen stämpling till mord ändå nämndes i stämningsansökningen, inte fanns några processuella hinder mot att döma Emad Aboras för stämpling till mord. (Se s. 59 i tingsrättens dom).

Tingsrätten biföll alltså åtalet på så sätt att Emad Aboras dömdes för stämpling till mord, varvid påföljden bestämdes till fängelse i 18 år.

Parternas talan i hovrätten

Som angetts har både Emad Aboras och åklagaren överklagat tingsrättens dom. Åklagaren har i hovrätten justerat gärningsbeskrivningen genom att i femte stycket, mellan ”mördas” och ”(stämpling)”, lägga till ”alt. försökt förmå annan att mörda henne”.

Kraven på gärningsbeskrivningen

Av 45 kap. 4 § första stycket 3 rättegångsbalken framgår att åklagaren i stämningsansökningen ska ange ”den brottsliga gärningen med uppgift om tid och plats för dess förövande och de övriga omständigheter som behövs för dess kännetecknande samt de bestämmelser som är tillämpliga”. Det innebär att åklagaren i stämningsansökningen ska precisera det händelseförlopp som han eller hon anser att den tilltalade ska dömas för. Åklagaren behöver emellertid inte i detalj beskriva den brottsliga gärningen utan vad som krävs enligt den angivna bestämmelsen är endast att de omständigheter som är tillräckliga för gärningens kännetecknande anges.

Enligt 30 kap. 3 § rättegångsbalken får en dom inte avse någon annan gärning än den, för vilken talan i behörig ordning förts. Med ”gärning” avses det händelseförlopp som

åklagaren har angett i gärningsbeskrivningen. Det är detta händelseförlopp som utgör ramen för processen och rätten får inte utsträcka prövningen till att avse någon annan gärning än den som innefattas i åklagarens gärningsbeskrivning.

Bestämmelsen i 30 kap. 3 § rättegångsbalken är avsedd att ge den tilltalade ett skydd mot risken att dömas för en gärning som han inte har haft anledning att försvara sig mot. Den tilltalade kan alltså fällas till ansvar för det brott som åtalet avser endast om gärningsbeskrivningen svarar mot rekvisiten enligt den aktuella straffbestämmelsen (se NJA 2013 s. 7, jfr dock NJA 2003 s. 486, särskilt s. 492). Innebörden av gärningsbegreppet samverkar alltså med kravet i artikel 6.3 i Europakonventionen på att den som anklagas för ett brott ska underrättas om innebörden av anklagelsen och få tillräcklig möjlighet att förbereda sitt försvar.

Samtidigt gäller att gärningsbeskrivningen i viss mån får tolkas av domstolen genom att den läses i belysning av det eller de brott som åklagaren påstår att den tilltalade har gjort sig skyldig till och det eller de lagrum som åberopats i åtalet. En sådan tolkning måste emellertid göras med försiktighet med hänsyn till den tilltalades berättigade krav på att veta vad domen kan komma att avse och vad hans försvar därmed ska gå ut på (se NJA 1987 s. 194). Påståenden rörande gärningen som endast nämns av åklagaren men som inte kan utläsas av gärningsbeskrivningen får inte läggas till grund för en fällande dom. Enbart det förhållandet att åklagaren under huvudförhandlingen har tagit upp en viss omständighet innebär inte att åklagaren därigenom kan anses ha justerat åtalet. En åtalsjustering måste i stället göras på ett sådant sätt att det otvetydigt framgår att det är en justering av åtalet som avses. En annan sak är att rena klarlägganden av gärningsbeskrivningens innebörd kan inverka på rättens tolkning av den. (Se NJA 1974 s. 454, 2003 s. 486 och 2013 s. 7).

I det sammanhanget finns det anledning att framhålla att rätten, enligt 46 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken, har en skyldighet att genom frågor försöka reda ut otydligheter, t.ex. när det gäller åklagarens gärningsbeskrivning (se prop. 1986/87:89 s. 109). Rättens skyldighet att bedriva materiell processledning är åtminstone i tingsrätt primär i förhållande till möjligheten att i efterhand tolka åtalet (se Fitger m.fl., Rättegångsbalken, Del 2, s. 30:6 a). En tolkning av gärningsbeskrivningen får nämligen inte

leda till att domen grundas på något moment som är överraskande för den tilltalade och som han inte har haft möjlighet att försvara sig emot. Om det är tveksamt vad åklagaren lägger den tilltalade till last, ska rätten därför genom frågor till åklagaren försöka klarlägga detta. Genom kravet på materiell processledning från rättsens sida ges garantier för att den tilltalade får fullgoda möjligheter att försvara sig.

Bestämmelserna om rättegångsfel och återförvisning

Av 51 kap. 28 §, jämförd med 59 kap. 1 § första stycket 4, rättegångsbalken, framgår att hovrätten, om det har förekommit ett grovt rättegångsfel vid tingsrätten, får undanröja den överklagade domen och återförvisa målet till tingsrätten endast om felet kan antas ha inverkat på målets utgång och inte utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i hovrätten.

Det förhållandet att tingsrätten har dömt den tilltalade för en gärning som inte omfattas av åtalet är exempel på ett sådant grovt rättegångsfel som kan leda till att domen undanröjs och målet återförvisas till tingsrätten. Ett fel av detta slag kan emellertid avhjälpas genom att åklagaren justerar åtalet i hovrätten, under förutsättning att ändringen är tillåten. För det fall den är det, blir frågan om målet ändå ska återförvisas till tingsrätten beroende av om det skulle strida mot instansordningsprincipen eller den tilltalades rätt enligt artikel 6 i Europakonventionen till en rättvis rättegång att pröva målet i hovrätten.

Frågan om det har förekommit ett grovt rättegångsfel vid tingsrättens prövning

Med stämpling förstås, enligt 23 kap. 2 § andra stycket brottsbalken, att någon i samråd med annan *beslutar* gärningen eller att någon *söker anstifta* annan eller *åtar* eller *erbjuder sig* att utföra den. Ansvar döms inte ut om faran för att brottet skulle fullbordas var ringa.

Det finns alltså tre former av stämpling och den gärning som består i att någon söker anstifta annan att begå brott kan sägas utgöra ett kvalificerat anstiftansförsök i den meningen att det krävs direkt uppsåt att anstifta annan. Den allmänna bestämmelsen

om försök till brott, som återfinns i 23 kap. 1 § brottsbalken, är inte tillämplig vid prövningen av ett åtal som avser stämpling.

Av den gärningsbeskrivning som tingsrätten hade att pröva framgår att åklagaren i första hand gjorde gällande att Emad Aboras gjort sig skyldig till anstiftan av mord genom att han ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan *förmått* annan att ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan utföra mordet. När det gällde den påstådda stämplingen bestod den enligt åtalet i att Emad Aboras i samråd med annan *beslutat* att Susanne Sallinen skulle mördas.

Som angetts förde tingsrätten i domen ett resonemang i frågan om den gärning som rätten ansåg att Emad Aboras hade gjort sig skyldig till omfattades av åtalet. Tingsrätten hänvisade därvid bl.a. till att det klart framgick vid huvudförhandlingen att åklagaren gjorde gällande att Emad Aboras hade anstiftat Hokan Goran att genomföra mordet och att åklagaren klargjorde att han ansåg att tingsrätten skulle pröva om detta var bevisat eller om Hokan Gorans uppgifter om att han i sin tur anstiftat någon annan fick godtas.

Påståendet om att Emad Aboras hade anstiftat annan innefattades i det händelseförlopp som uttryckligen angavs i gärningsbeskrivningen. Det förhållandet att åklagaren under huvudförhandlingen muntligen klargjorde att tingsrätten enligt hans mening även skulle pröva om ett påstående som Hokan Goran hade gjort kunde godtas innebär emellertid inte i sig att också detta påstående ingick i åklagarens gärningsbeskrivning. Eftersom åtalet ska innehålla uppgift om det händelseförlopp som enligt åklagaren konstituerar brottet och sådana påståenden rörande gärningen som inte kan utläsas av gärningsbeskrivningen inte får läggas till grund för en fällande dom, borde tingsrätten – om det förelåg någon oklarhet – genom materiell processledning ha utrett om åklagaren genom sina uttalanden avsåg att justera åtalet eller om han endast förde fram sin uppfattning om vad tingsrätten skulle pröva (se NJA 1974 s. 454).

Det stämplingsbrott som tingsrätten dömde Emad Aboras för bestod i att han hade *försökt förmå* annan att utföra mordet, vilket är en annan form av stämpling än den som åklagaren uttryckligen angav i åtalet och som innefattade ett påstående om att

Emad Aboras i samråd med annan *beslutat* att Susanne Sallinen skulle mördas. Oavsett hur åklagaren kan ha uttryckt sig under tingsrättens huvudförhandling är det enligt hovrättens mening inte möjligt att – i ljuset av det händelseförlopp som hade angetts i åtalet, den angivna rubriceringen och de åberopade lagrummen – uppfatta gärningsbeskrivningen i dess helhet på så sätt att den innefattade ett påstående om att Emad Aboras hade gjort sig skyldig till den gärning som tingsrätten fann att han skulle dömas för. Tingsrättens dom har alltså avsett en annan gärning än den som åtalet gällt. Det har därmed förekommit ett grovt rättegångsfel vid tingsrättens prövning. Felet har inverkat på målets utgång där.

Kan rättegångsfelet utan väsentlig olägenhet avhjälpas i hovrätten?

En förutsättning för att hovrätten ska undanröja tingsrättens dom och återförvisa målet till tingsrätten är att det rättegångsfel som har förekommit vid tingsrättens prövning inte utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i hovrätten.

När det gäller den frågan kan inledningsvis konstateras att åklagaren i hovrätten har justerat åtalet så att det numera innefattar den gärning som tingsrätten har dömt Emad Aboras för och att det inte finns några hinder mot att åtalet justeras i enlighet med detta. Rättegångsfelet kan alltså avhjälpas i den meningen att hovrättens prövning kommer att avse bl.a. den gärning som tingsrätten har ansett sig kunna döma Emad Aboras för.

Frågan om tingsrättens dom ska undanröjas och målet återförvisas till tingsrätten blir därmed beroende av om det skulle strida mot instansordningsprincipen eller den tilltalades rätt enligt artikel 6 i Europakonventionen till en rättvis rättegång att hovrätten prövar det justerade gärningspåståendet i fråga om stämpling till mord. I den delen gör hovrätten följande bedömning.

Åklagaren justerade åtalet redan i överklagandeskriften till hovrätten. I sin svarsskrift har Emad Aboras angett att han bestrider åklagarens ändringsyrkande och att han för närvarande inte åberopar någon annan bevisning än uppspelning av tingsrättens ljud- och bildfil från det förhör som hölls med honom där. Han har därefter, sedan påståen-

det om att det förekommit ett grovt rättegångsfel vid tingsrätten förts fram, gett uttryck för att kompletterande utredningsåtgärder och ytterligare frågor till vittnen m.fl. kan komma ifråga. Även med beaktande av att viss ny utredning kan läggas fram i hovrätten, får det emellertid för närvarande anses att instansordningsprincipen inte hindrar den bedömningen att det rättegångsfel som förekommit vid tingsrätten utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i hovrätten.

Av artikel 6.1 i Europakonventionen framgår att var och en har en grundläggande rätt till en rättvis och offentlig förhandling när det gäller anklagelser mot honom om brott. I artikel 6.3 anges vissa ytterligare minimirättigheter som gäller i fråga om brottmål. De krav som ställs i ett sådant mål är bl.a. att den som blivit anklagad för ett brott utan dröjsmål ska underrättas om grunden för anklagelsen mot honom och få tillräcklig tid och möjlighet att förbereda sitt försvar. Den som anklagas för ett brott ska således få information om den gärning som läggs honom till last och om den rättsliga kvalificeringen av denna. Om det finns brister i underrättelsen i en instans kan detta i vissa fall botas genom förfarandet i en högre instans. En förutsättning för att bristerna ska anses vara botade är att förfarandet i den högre instansen innefattar en fullständig omprövning med samma möjligheter till försvar och bevisupptagning som i den lägre instansen (se Europadomstolens dom den 1 mars 2001 i målet Dallos mot Ungern). En allmän princip är att frågan om den grundläggande rätten till en rättvis rättegång har blivit kränkt ska bedömas mot bakgrund av förfarandet i dess helhet.

Det är i och för sig möjligt att Emad Aboras skulle ha argumenterat på ett annat sätt i tingsrätten om det hade framgått av gärningsbeskrivningen att åklagaren även gjorde gällande att han försökt förmå annan att utföra mordet. Huvuddragen i det händelseförlopp som åklagaren numera gör gällande i åtalet innefattades dock i den gärningsbeskrivning som låg till grund för tingsrättens prövning och som Emad Aboras där hade möjlighet att försvara sig mot. Vidare har såväl Emad Aboras som åklagaren överklagat tingsrättens dom. Hovrättens prövning av ansvarsfrågan kommer därför att omfatta samtliga de processuella och materiella frågor som prövats av tingsrätten. Emad Aboras har fullgoda möjligheter att i hovrätten argumentera kring och försvara sig mot det gärningspåstående som åklagaren nu uttryckligen gör gällande. Vidare har

Emad Aboras möjlighet att i hovrätten lägga fram den bevisning som tingsrätten har tagit ställning till och även åberopa ny bevisning. Hovrätten kommer alltså att göra en fullständig omprövning av tingsrättens dom. Med hänsyn till det anförda, och då frågan om Emad Aboras rätt till en rättvis rättegång har kränkts ska bedömas mot bakgrund av förfarandet i dess helhet, saknas det grund för att nu anse att en sådan kränkning har skett.

Hovrätten anser således sammanfattningsvis att det rättegångsfel som har förekommit vid tingsrätten utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas här. Det saknas därmed anledning att undanröja den överklagade domen och återförvisa målet till tingsrätten. Emad Aboras yrkande i denna del ska därför avslås.

Hovrättens beslut får överklagas bara i samband med ett överklagande av hovrättens slutliga avgörande i målet.

Charlotta Björk
Protokollet uppvisat/

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0801INKOM: 2015-01-12
MÅLNR: B 11137-14
AKTBIL: 39Svea hovrätt, avd. 08
Box 2290
103 17 Stockholm

Yttrande i ert mål nr B 11137-14

Hovrätten har begärt att tingsrätten ska yttra sig om hur parterna utfört sin talan i målet och särskilt i frågan om på vilket sätt och när det under förhandlingen klargjordes att Emad Aboras försökt förmå annan person att mörda Susanne Sallinen, om Emad Aboras gavs möjlighet att försvara sig mot detta samt slutligen om han gjorde detta.

Efter att ha tagit del av de inlagor som hovrätten bifogat sin skrivelse vill tingsrätten inledningsvis notera att parternas argumentation, som ligger till grund för hovrättens frågor, rör två separata frågor, dels vilken *gärning* som Emad Aboras åtalats och dömts för, dels hur den gärningen sedan har *rubricerats* av tingsrätten. Det är, såvitt tingsrätten kan bedöma, endast frågan om den gärning som tingsrätten dömt Emad Aboras för som ligger till grund för yrkandet om återförvisning och de frågor som hovrätten ställt. Tingsrätten kommer därför huvudsakligen att besvara hovrättens frågor utifrån hur rätten uppfattat åklagarens gärningsbeskrivning och vilken gärning som tingsrätten funnit utrett att Emad Aboras begått. Det förtjänar att framhållas att gärningsbegreppet i rättegångsbalken inte är knutet till ett visst brott eller hur gärningen ska etiketteras straffrättsligt. Syftet med gärningsbegreppet är i stället att avgränsa ett faktiska händelseförlopp som rätten ska pröva och som den tilltalade ska försvara sig mot.

DATUM
2015-01-12DIARIENR
25-2015

Åklagaren höll vid tingsrätten en tämligen omfattande sakframställning i vilken han redan inledningsvis klargjorde att målet var mycket svårbedömt såväl bevismässigt som rättsligt (rubriceringsfrågan). Han hade därför valt att lägga fram en vid gärningsbeskrivning som gav möjlighet för tingsrätten att pröva ett flertal möjliga gärningar och rubriceringar. Som framgår av stämningsansökan gjorde han gällande att Emad Aboras antingen skulle dömas för anstiftan, medhjälp eller stämpling till mordet på Susanne Sallinen.

Ett av skälen som åklagaren angav för den öppna gärningsbeskrivningen var att det var svårt att bedöma hur domstolen skulle hantera Hakan Gorans inblandning i mordet på Susanne Sallinen. Hakan Goran var den person som Emad Aboras enligt åklagaren haft kontakt med inför mordet. Hakan Goran hade tidigare åtalats för att ha skjutit Susanne Sallinen men frikänts.

Åklagaren uppgav att han inte uttryckligen ville namnge Hakan Goran i gärningsbeskrivningen men gjorde gällande att Hakan Goran var en av de personer som nämndes i densamma.

Åklagarens huvudlinje under förhandlingen (gärningsbeskrivningens första och andra stycke) var att Emad Aboras anlitat en annan person att mörda Susanne Sallinen. Han ville dock inte som sitt enda påstående göra gällande att det var den person som Emad Aboras hade kontakt med som slutligen kom att döda Susanne Sallinen. I stället gjorde han gällande att det kunde vara så att den personen som Emad Aboras hade kontakt med överlät själva dödandet till en tredje person. Det är också den sistnämnda gärningen som tingsrätten dömt Emad Aboras för, dvs. för att han gett en person i uppdrag att mörda Susanne Sallinen och att den personen i sin tur anlitat en annan person som avlossat de skott som dödat Susanne Sallinen. Denna gärning, dvs. Emad Aboras kontakter med Hakan Goran och Hakan Gorans eventuella kontakter med en tredje person, har varit föremål för både omfattande bevisupptagning och diskussioner, såväl sakframställningsvis som pläderingsvis. Det är därför tingsrättens uppfattning att Emad Aboras och hans försvarare varit väl

medvetna om vilken *gärning* som åklagaren gjort gällande att han begått och som han följaktligen skulle försvara sig mot, vilket han också gjort. Hur denna *gärning* därefter ska rubriceras är som sagt en annan sak som åklagaren överlämnat till tingsrätten att bedöma inom ramen för de alternativa rubriceringar som han angett i stämningsansökan. Han har varit tydlig med att tingsrätten ska pröva alla tre alternativa rubriceringar.

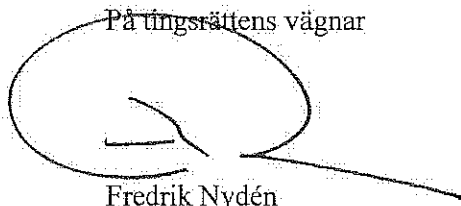
Tingsrätten har alltså inte dömt Emad Aboras för den *gärning* som åklagaren angett i sista stycket i gärningsbeskrivningen. I stället har tingsrätten funnit det bevisat att Emad Aboras objektivt sett begått den "anstiftansgärning" som åklagaren anfört som sin huvudlinje. Tingsrätten har dock inte delat åklagarens bedömning av hur denna "anstiftansgärning" ska rubriceras eftersom rätten inte funnit det ställt bortom rimligt tvivel att Emad Aboras känt till alla de åtgärder som Hakan Goran vidtog efter det att Emad Aboras gett honom i uppdrag att mörda Susanne Sallinen. Enligt rättens bedömning var en sådan insikt nödvändig för att kunna rubricera *gärningen* som anstiftan. Denna bedömning i rubriceringsfrågan har överklagats av åklagaren och kommer därför bli föremål för hovrättens prövning.

Efter att ha konstaterat att *gärningen* inte kunde rubriceras som anstiftan prövade tingsrätten därefter om *gärningen* trots Emad Aboras bristande insikt i nämnda avseende ändå var straffbar och om den i sådana fall var att rubricera som medhjälp eller som stämpling, vilket åklagaren angett som alternativa rubriceringar. Enligt tingsrättens bedömning var *gärningen* straffbar och den skulle bedömas som anstiftan till mord. Att tingsrättens stannat för den sistnämnda rubriceringen gör dock inte att rätten prövat någon annan *gärning* i rättegångsbalkens mening eftersom det faktiska händelseförloppet är exakt det som åklagaren beskrivit som en "anstiftansgärning".

Tingsrätten vill avslutningsvis understryka att den gärning som rätten dömt Emad Aboras för inte är en särskild gärning skild från mordet på Susanne Sallinen. Det är alltså inte fråga om två separata händelseförlopp som tingsrätten funnit utreda där Emad Aboras först försökt förmå Hokan Goran att mörda Susanne Sallinen utan att lyckas och som sedan följts av ett andra separat händelseförlopp där Hokan Goran anstiftat en tredje person att mörda Susanne Sallinen. I stället har tingsrätten funnit det bevisat att Emad Aboras varit inblandad i *mordgärningen* på så sätt att det var han som bad Hokan Goran att mörda Susanne Sallinen. Hokan Goran har därefter, just till följd av Emad Aboras agerande, sett till att mordet utförts. Det finns alltså ett direkt tidsmässigt och personmässigt samband mellan Emad Aboras handlande och mordet på Susanne Sallinen. Utan hans agerande hade Susanne Sallinen inte skjutits på sätt som nu skedde. Emad Aboras har alltså inte dömts för en gärning som begåtts separat och skilt från mordgärningen, vilket försvaret tycks göra gällande. Om det var en sådan gärning som tingsrätten ansett att Emad Aboras begått hade en justering av gärningsbeskrivningen varit nödvändig för att kunna döma för densamma.

Som ovan angetts är det alltså tingsrättens uppfattning Emad Aboras och hans försvarare varit fullt medvetna om vilket händelseförlopp (gärning) som åklagaren åtalat honom för. Han har haft alla möjligheter att försvara sig mot densamma, vilket han också gjort. Frågan om hur det händelseförlopp som han dömts för ska rubriceras har varit föremål för diskussion och parterna har haft alla möjligheter att anföra synpunkter i denna fråga.

På tingsrättens vägnar

Fredrik Nydén